

demokraterne forud for Valget i 1918, at det ikke skulde være et Valg for mere end Krigsperioden; paa anden Betingelse kunde man nemlig ikke faa den Alliance, som var saa nødvendig til Bevarelsen af det Flertal, som skulde bære Regeringen oppe.

Hr. Borgbjerg fandt ret naturligt Anledning til at føre et Forsvar for Generalstrejketruselen. Det var et meget mat Forsvar og et meget mærkeligt Forsvar. Det ærede Medlem sagde, at det var kun Nødværge; det var ikke noget, som man vilde faa at se som den normale Form for Politik, det var noget, man kun vilde faa at se, naar der skete et Forfatningsbrud; i et saadant Tilfælde maatte man mene, det var forsvarligt at benytte Generalstrejketruselen, at gribe til det Middel at lade Fagforeningerne optræde i Politik.

Hvis det havde været et Forfatningsbrud, at Kongen, naar Ministeriet Zahle ikke vilde udskrive Valg, tog et Ministerium, der var villigt til at udskrive Valg, havde det rette Sted at faa dette slaaet fast paa været hos Vælgerne. Jeg vil til det sidste hævde, at det er ikke Fagforeningerne eller Hr. Borgbjerg, der skal have Lov til at afgøre, om denne eller hin Handling er Forfatningsbrud, og derefter dekretere Storstrejke eller Generalstrejke, men at det er Vælgerne, der i saa Henseende skal træffe Afgørelsen. Det interessante og mærkelige i Hr. Borgbjergs Udtalelser er, at han hævder, at han, Socialdemokratiet, Fagforeningerne skal have Lov til at afgøre, om en Handling er et Forfatningsbrud, og derefter dekretere Strejke, medens vi fra vor Side holder paa, at det er Vælgerne, der skal træffe Afgørelsen — og i saa Henseende er Vælgernes Afgørelse ogsaa klar nok. Jeg skal i øvrigt ikke komme dybere ind paa dette. Jeg er fuldstændig enig med den højtærede Statsminister i hans Udtalelser om Kongens forfatningsmæssige Ret til, naar Ministeriet Zahle ikke vilde udskrive Valg, saa at tage et Ministerium, der var villigt til det.

For Resten forbeholdt Hr. Borgbjerg sig eventuelt senere at benytte Generalstrejken. Han sagde, at naar Socialdemokratiet holdt paa, at vi skulde have Republikken indført, var det for derved at skabe Sikkerhed for, at vi ikke paa ny blev nødt til overfor en Handling eller maaske en Unkladelse fra Kongens Side at ty til Generalstrejke; men naar vi fik Monarkiet afskaffet, naar vi fik Republikken indført, var der i saa Henseende ingen Fare. Det var et af hans Argumenter for, at vi skulde gaa til Indførelsen af

Republikken. Han har altsaa forbeholdt sig alt muligt, og det maa han for saa vidt have Lov til. Men vi forbeholder os ogsaa alt muligt, og vi er efter det Svar, Vælgerne gav ogsaa paa det Spørgsmaal, ikke saa ængstelige; vi tør nok lade Vælgerne træffe Afgørelsen af, hvorvidt der i saa Henseende er begaaet et Forfatningsbrud, noget, som dog de Radikale, da det kom til Stykket, ikke turde fastholde.

Hr. Borgbjerg sagde Gang efter Gang, at det Valg, der havde fundet Sted den 26. Marts, var et Valg paa et uklart Grundlag. Forsaavidt angik Socialdemokratiet, var der ikke noget uklart, for de havde klart og tydeligt taget det Standpunkt, at de efter alt det, der var sket, vilde have en radikal Forandring af Grundloven, Etkammerssystem, Valgret fra 21 Aars Alderen og Indførelse af Republikken. Den Begrundelse, som det ærede Medlem havde til at faa 21 Aars Valgretsalderen indført, at man i Fagforeningerne gav de 21-aarige Stemmeret, forbavser mig noget. Jeg har det Indtryk, at man, hverken for Hr. Borgbjergs Vedkommende eller i Almindelighed i Fagforeningerne, er saa særlig glad for den Indflydelse, de 21-aarige har haft under de ulovlige Arbejdsstandsninger, der har været; og jeg har en lumsk Mistanke om, at hvis de ellers kunde komme om ved det, vilde de ikke have noget imod at faa truffet en eller anden Ordning, hvorved Kasketdrenge ikke fik slet saa meget at sige, som det har vist sig, at de har kunnet faa Lov til nu.

Jeg skal derpaa gøre et Par Bemærkninger til Hr. Rode. Hr. Rode mente, at det var fuldt berettiget, naar han havde benyttet Tillægsbevillingslovforslagets første Behandling til at fremkomme med de mange Spørgsmaal, han stillede, og som kun for et enkelt Vedkommende vedrørte selve Tillægsbevillingsloven; det ærede Medlem mente, at der kunde henvises til, at der dog tidligere havde været Forhandlinger ved Tillægsbevillingsloven. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem nævnte et Aarstal, men jeg har undersøgt Forholdet og gaar ud fra, at han hentydede til en kort Forhandling, som blev ført i Samlingen 1909—10 ved Tillægsbevillingslovforslagets Behandling. Ikke alene til Forklaring af mine Udtalelser, men ogsaa til Forstaaelse af hele Situationen vil jeg da sige, at det, der skete i 1909—10, var, at den daværende Finansminister, Brandes, da han i Midten af Januar — for Resten under anden Behandling af Finansloven